

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรที่เป็นผลมาจากการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต เพื่อทำการวิเคราะห์ผลิตภาพทางสังคมของประเทศ โดยทำการศึกษาอัตราส่วนจำนวนผลิตภาพของประชากรวัยแรงงานต่อวัยชราระหว่างปี และวิเคราะห์แนวทางที่แสดงแบบแผนการเปลี่ยนแปลงของอัตราส่วนจำนวนผลิตภาพของประชากรวัยแรงงานต่อวัยชรา โดยเป็นการศึกษาในระดับทุติยภูมิ (Secondary Data) เพื่อทำการรวบรวมข้อมูลจากแนวคิดทฤษฎีรวมถึงข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องโดยผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรของจังหวัดนครปฐม ระหว่างปี 2543 – 2558 โดยใช้ข้อมูลตามวิธีการคาดประมาณประชากรตามโครงสร้างด้านอายุและเพศ สำหรับเนื้อหาในบทนี้แบ่งเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย
2. ข้อเสนอแนะ

1. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการศึกษาลักษณะการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างทางประชากรของจังหวัดนครปฐม ระหว่างปี 2543 – 2558 ที่มีการจำแนกตามกลุ่มอายุและเพศ พบว่าจำนวนประชากรเพศชายและเพศในจังหวัดนครปฐมตั้งแต่อายุ 45 ปีมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2543 – 2558 ซึ่งหมายความว่าแนวโน้มประชากรเพศชายของจังหวัดนครปฐมจะมีจำนวนผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ประชากรวัยทำงานเพศชายที่มีอายุระหว่าง 25 – 34 ปี มีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2543 – 2558 ส่วนเพศหญิงในช่วงอายุเดียวกัน เริ่มมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี 2549 -2558

สรุปผลการศึกษาสภาพโดยทั่วไปของการมีส่วนร่วมในการทำงานในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดนครปฐมระหว่างปี 2543 – 2558 พบว่าประชากรเพศชายที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยเรียน (5 – 19 ปี) จะมีสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลสูงกว่านอกเขตเทศบาล ขณะที่วัยทำงานจนถึงวัยชรา (20 ปี ขึ้นไป) กลับพบว่ามีสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลต่ำกว่านอกเขตเทศบาล สำหรับประชากรเพศหญิง พบว่า ประชากรที่มีอายุอยู่ในช่วงวัยเรียน (5 – 19 ปี) และวัยทำงานที่มีอายุตั้งแต่ 45 – 60 ปี จะมีสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลสูงกว่านอกเขตเทศบาล ขณะที่วัยทำงานที่อายุต่ำกว่า 45 และวัยชรากลับพบว่ามีสัดส่วนประชากรในเขตพื้นที่เทศบาลต่ำกว่านอกเขต

เทศบาล ส่วนอัตราการทำงานของประชากรเพศชายจังหวัดนครปฐม พบว่า ปรับตัวลดลงต่ำสุดเท่ากับ 94.04 ในปี 2541 โดยมีกำลังแรงงานเท่ากับ 248,290 คน ขณะที่ผู้มีงานทำมีจำนวนเท่ากับ 233,496 คน จากนั้นจึงปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2542 และทรงตัวจนถึงปี 2550 แต่หลังจากนั้นก็เริ่มมีแนวโน้มปรับตัวลดลง สำหรับอัตราการทำงานของประชากรเพศหญิงจังหวัดนครปฐม พบว่า มีแนวโน้มเช่นเดียวกับเพศชาย โดยปรับตัวลดลงต่ำสุดเท่ากับ 96.13 ในปี 2541 โดยมีกำลังแรงงานเท่ากับ 245,251 คน ขณะที่ผู้มีงานทำมีจำนวนเท่ากับ 235,761 คน จากนั้นจึงปรับตัวเพิ่มขึ้นในปี 2542 และทรงตัวจนถึงปี 2550 แต่หลังจากนั้นก็เริ่มมีแนวโน้มปรับตัวลดลง

สรุปผลการวิจัยอัตราส่วนการทำงานของประชากรที่มีส่วนร่วมในกำลังแรงงานจังหวัดนครปฐม จำแนกตามสาขาการผลิตและเพศของประชากรในช่วงปี 2544 – 2550 พบว่า เพศชายโดยเฉลี่ยแล้วส่วนใหญ่ใช้แรงงานในสาขาการผลิตคิดเป็นร้อยละ 25.09 สำหรับสาขาที่ประชากรเพศชายในจังหวัดนครปฐมใช้แรงงานน้อยที่สุดคือสาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหินคิดเป็นร้อยละ 0.06 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดนครปฐมไม่ใช่แหล่งผลิตแร่ที่สำคัญของประเทศ เพศหญิงโดยเฉลี่ยแล้วส่วนใหญ่ใช้แรงงานในสาขาการผลิตคิดเป็นร้อยละ 30.98 สำหรับสาขาที่ประชากรเพศหญิงในจังหวัดนครปฐมใช้แรงงานน้อยที่สุดคือสาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหินคิดเป็นร้อยละ 0.06 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากจังหวัดนครปฐมไม่ใช่แหล่งผลิตแร่ที่สำคัญของประเทศ

สรุปผลการวิจัยการทำงานงานของประชากรจำแนกตามชั่วโมงการทำงาน ระหว่างปี 2544 – 2550 จังหวัดนครปฐม พบว่า เพศชายโดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีชั่วโมงทำงานระหว่าง 40 – 49 ชั่วโมง จำนวน 48,343 คน คิดเป็นร้อยละ 45.76 และมีชั่วโมงทำงานอยู่ที่ 1 – 9 ชั่วโมงน้อยที่สุด จำนวน 214 คนคิดเป็นร้อยละ 0.20 เพศหญิง โดยเฉลี่ยส่วนใหญ่มีชั่วโมงทำงานระหว่าง 40 – 49 ชั่วโมงจำนวน 44,243 คนคิดเป็นร้อยละ 45.80 และมีชั่วโมงทำงานอยู่ที่ 1 – 9 ชั่วโมงน้อยที่สุดจำนวน 154 คนคิดเป็นร้อยละ 0.16

สรุปผลการวิจัยจำนวนประชากรที่มีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของจังหวัดนครปฐม จำแนกตามในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลระหว่างปี 2543 – 2558 พบว่า เพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ทำงานอยู่นอกเขตเทศบาล และพบว่า สัดส่วนแรงงานประชากรเพศชายต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของจังหวัดนครปฐมโดยเฉลี่ยระหว่างปี 2543 – 2558 มีสัดส่วนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 25.09 และสาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหินมีสัดส่วนต่ำที่สุดเพียงร้อยละ 0.06 สำหรับประชากรเพศหญิง พบว่า แรงงานประชากรเพศหญิงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์สาขาการผลิตของจังหวัดนครปฐมโดยเฉลี่ยระหว่างปี 2543 – 2558 มีสัดส่วนสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 30.98 และสาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหินมีสัดส่วนต่ำที่สุดเพียงร้อยละ 0.06 เท่านั้น เมื่อเปรียบเทียบจำนวนชั่วโมงทำงานของประชากรกับมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐมระหว่างปี 2543 – 2558 พบว่า

สัดส่วนชั่วโมงทำงานของประชากรเพศชายตั้งแต่ 40 – 49 ชั่วโมงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐม มีสัดส่วนสูงสุดที่ร้อยละ 45.76 สำหรับสัดส่วนชั่วโมงทำงานของประชากรเพศชายตั้งแต่ 1 – 9 ชั่วโมงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐม พบว่ามีค่าต่ำสุดที่ร้อยละ 0.20 ส่วนเพศหญิงพบว่า สัดส่วนจำนวนชั่วโมงทำงานของประชากรเพศหญิงตั้งแต่ 40 – 49 ชั่วโมงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐม มีสัดส่วนสูงสุดที่ร้อยละ 45.80 สำหรับสัดส่วนชั่วโมงทำงานของประชากรเพศหญิงตั้งแต่ 1 – 9 ชั่วโมงต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์ของจังหวัดนครปฐม พบว่ามีค่าต่ำสุดเพียงร้อยละ 0.16

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าความโน้มเอียงส่วนเพิ่มของการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพศชาย ในภาคอุตสาหกรรมของจังหวัดนครปฐมระหว่างปี 2543 – 2558 พบว่า สาขาการผลิต (MNFM) มีความโน้มเอียงมากที่สุด ส่วนสาขาที่มีความโน้มเอียงการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Marginal Propensity to Labor Force : MPLF) น้อยที่สุดคือสาขาการทำเหมืองแร่ และเหมืองหิน (MAQM) สำหรับเพศหญิงพบว่า สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้ (AHFM) มีความโน้มเอียงมากที่สุด ส่วนสาขาที่มีความโน้มเอียงการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงาน (Marginal Propensity to Labour Force : MPLF) น้อยที่สุดคือ การไฟฟ้า ก๊าซ และการประปา (EGWW)

สรุปผลการวิเคราะห์ค่าความโน้มเอียงการมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานของประชากรเพศชาย จำแนกตามชั่วโมงการทำงาน จังหวัดนครปฐม พบว่า มีความโน้มเอียงที่จะทำงานตั้งแต่ 40 – 49 ชั่วโมงมากที่สุด และมีความโน้มเอียงที่จะทำงาน 1 – 9 ชั่วโมงน้อยที่สุด ส่วนเพศหญิงพบว่า มีความโน้มเอียงที่จะทำงานตั้งแต่ 40 – 49 ชั่วโมงมากที่สุด รองลงมามีความโน้มเอียงที่จะทำงานตั้งแต่ 50 ชั่วโมงขึ้นไป และมีความโน้มเอียงที่จะทำงาน 1 – 9 ชั่วโมงน้อยที่สุด

2. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลของการวิจัย

1. จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า แนวโน้มตั้งแต่ปี 2554 เป็นต้นไป จังหวัดนครปฐมจะมีประชากรในวัยชราเพิ่มสูงขึ้น ขณะที่วัยทำงานและวันเด็กก่อนข้างทรงตัวถึงลดลง ทำให้ในอนาคตผลิตภาพของมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดนครปฐมอาจลดลงได้ ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐที่เป็นผู้วางนโยบายด้านประชากรจะต้องตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว เพื่อให้จำนวนประชากรในแต่ละช่วงอายุมีความสมดุลกัน

2. จากผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ประชากรในจังหวัดนครปฐมทั้งเพศชายและเพศหญิงมีความโน้มเอียงที่จะทำงานในสาขาการผลิตมากและสาขาเกษตรกรรมเป็นอันดับต้นๆ ดังนั้น

หน่วยงานภาครัฐ จะต้องมีนโยบายที่จะรองรับและช่วยเหลือจำนวนแรงงานที่จะไหลเข้ามาในสาขาดังกล่าว และจะต้องวางโครงสร้างแรงงานให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับสาขาเศรษฐกิจอื่นๆ ด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป ผู้วิจัยได้เสนอไว้ ดังนี้

2.1 ในการประมาณจำนวนผลิตภาพของประชากรผู้มีงานทำ ควรทำการศึกษาโดยแยกวัดผลิตภาพตามกลุ่มอายุและเพศในโครงสร้างประชากร

2.2 ในการวัดผลิตภาพของแรงงานที่ใช้เป็นแบบแผนในการวิจัยควรทำการศึกษาตามประเภทของอุตสาหกรรมหรือตามกลุ่มธุรกิจในภาคอุตสาหกรรม เช่น อุตสาหกรรมบริการ อุตสาหกรรมการศึกษา กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมยานยนต์ กลุ่มธุรกิจอุตสาหกรรมพลังงาน เป็นต้น

2.3 ควรทำการศึกษาแนวทางในการเพิ่มผลิตภาพในอุตสาหกรรมประเภทต่างๆ ด้วยการเพิ่มเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาปรับใช้ในภาคการผลิตที่เหมาะสม

2.4 ควรศึกษาวิจัยการวัดผลิตภาพของแรงงานในจังหวัดอื่นๆ ด้วย